

САЩ нямат доверие на кабинета "Станишев"

Лобито на ДПС в СДС се провали

Казва политологът Огнян Минчев в интервю за Mediapool

7 Април 2009

Г-н Минчев, как ще коментирате начина, по който премиерът Сергей Станишев представи първия си кратък разговор с американския президент Барак Обама? Той вижда "безпрецедентно стратегическо партньорство" между България и САЩ.

Премиерът Сергей Станишев се изказа прекалено ласкаво за собственото си участие и това на нашата страна в партньорството със САЩ. Не зная защо е "безпрецедентно" и какво в него е толкова "стратегическо", след като не минава нито месец без посланикът на САЩ у нас, не само сегашният, а и предходните двама, да критикува остро равнището на ефективност на българските институции, особено в направлението корупция и организирана престъпност.

Тази загриженост на американските посланици не е просто израз на благотворителност или на обяснимото желание да видят страната, в която са акредитирани, по-стабилна и изчистена от подобни проблеми. Тези изказвания имат политически характер и се правят, защото високата корупция, ниската институционална ефективност, срастването на организираната престъпност и държавата, представляват проблем за сигурността на САЩ и Северноатлантическия съюз.

Именно тези проблеми в България представляват проблем за тяхната сигурност. Големите потоци мръсни пари, свързани с корупцията в България, идващи включително и от чужбина, са в основата на тази загриженост на представителите на САЩ у нас.

От тази гледна точка звучи доста странно хвалбата на Станишев да превърне една свършено обикновена среща, въпрос на дипломатически протокол, в аргумент затова, че неговото правителство е придвижило процеса на стратегическото сътрудничество със САЩ.

Истината е, че това правителство не е придвижило напред процеса на стратегическо сътрудничество със САЩ - нито в рамките на Северноатлантическия съюз, нито в рамките на двустранните взаимоотношения.

В първоначалните проектоспоразумения за разполагането на военните бази на наша територия, които да се ползват съвместно от САЩ и България, бе планирано участие на български подизпълнители в реализирането на съоръженията, снабдяването им с храна и всички други логистични детайли на тяхното функциониране. Това обаче не се случва на практика и то именно поради ниската степен на доверие, което нашите партньори от САЩ имат към действията на това правителство.

Ден преди това президентът Георги Първанов също се срещна с Обама, когото е запознал с организирането на енергийната среща на върха в София. Какви очаквания имате вие към този форум, като се има предвид, че към днешна дата не се очаква присъствие на високо държавно равнище от западноевропейските държави, чака се окончателно потвърждение от Путин и е сигурно участието на лидери на три централноазитски страни?

Тази енергийна среща очевидно се готви в атмосфера на странна секретност. Ние не знаем никакви подробности за нейното реализиране освен, че бе преместена от София в Пловдив и сега обратно - от Пловдив в София. Това създаде един първоначален елемент на хаос, допълнен от липсата на каквато и да е съдържателна информация. Ние не знаем доколко сериозна ще бъде срещата при положение, че една седмица след нея в Прага ще има друга, европейска енергийна среща на високо равнище.

Това, което на практика не могат да разберат нито българският президент, нито правителството е, че България много трудно може да се пласира в позицията на посредник в областта на енергийната сигурност и на енергетиката като цяло по простата причина, че е поставила абсолютно цялата си енергийна система в зависимост от една единствена държава – Русия.

Ролята на посредник или на фактор в създаването на енергийната сигурност в рамките на Балканския регион може да има страна, която действително е диверсифицирала своето енергийно портфолио по начин, който да я превърща в пълноценен партньор за повече от една страна с важно значение в енергийната политика в тази част на света.

Русия придоби пълен монопол върху българския енергиен сектор вследствие на масираните, бързи, непрозрачни сделки, сключени от това българско правителство - за АЕЦ "Белене", петролопровода "Бургас-Александрополис", газопровода "Южен поток" (за който не е известно дали ще бъде нещо друго освен чисто политически проект, който трябва да осуети "Набуко"), новото споразумение с "Газпром", което обвързва страната със свършено нови и неблагоприятни условия за десетилетия, без да се гарантира от руска страна нищо за България, както видяхме през тази зима. Говори се за спешно преподписване на част от тези договори буквално в последната минута от мандата на този кабинет.

Всички тези стъпки на българското правителство толкова пряко и безвъзвратно обвързаха България към стратегията на Русия за енергиен монопол и разделение на Европа, че не виждам по какъв начин този енергиен форум би имал някаква стойност за когото и да било в Европа или в света, освен като пи ар стойност за настоящото руско правителство и неговите лобисти на високи държавни позиции в България.

България вече реално е в предизборна ситуация. Според вас какво ще е поведението на десните избиратели, при положение, че Бойко Борисов отправя

недвусмислени послания за евентуално сътрудничество на ГЕРБ и БСП след изборите. При това положение коалицията СДС - ДСБ трябва ли да спазва уговорката за толерантна кампания към ГЕРБ и да спестява критиките си към провалите на партията му в местната власт?

До обявяването на окончателните резултати от изборите ГЕРБ и Бойко Борисов няма да заемат конкретна позиция за това с кого възнамеряват да управляват. Ще се опитват да продължават тази игра на алтернативни коалиционни решения във всички възможни посоки. От тази гледна точка не мисля, че дясната коалиция СДС-ДСБ има някаква морална, още по-малко институционална обвързаност към ГЕРБ в предизборната кампания. Критичността в една предизборна кампания е разбираема и напълно легитимна. Още повече, че тази критичност се упражнява по отношение на политически сили, с която десницата няма предварителни споразумения.

Трябва да се има предвид обаче, че след изборите шансовете за сътрудничество между ГЕРБ и една добре представила се дясноцентристка коалиция са по-високи, отколкото шансовете за коалиция между ГЕРБ и БСП - най-малко поради една причина. За ГЕРБ и нейния лидер Бойко Борисов е много по-изгодно да управляват заедно с коалицията СДС-ДСБ, отколкото с БСП.

Бившата комунистическа партия е известна в историята с това, че безмилостно обезличава или унищожава своите партньори и съюзници. Примерите за това започват с БЗНС "Никола Петков" и завършват със Симеон Сакскобургготски. Бойко Борисов ще трябва да избира между двете възможности – заедно с БСП при горепосочения, предварително известен резултат или заедно с дясноцентристките сили, които му партнират и в ЕНП.

Каква ще е ролята на т.нар. консервативно обединение около Яне Янев и претенциите му да е реформаторска десница, която непримиримо се бори с корупцията.

Убеден съм, че за голямото мнозинство български граждани е много ясна разликата между автентични политически сили, независимо от това леви или десни, и подставени лица, "кукли на конци", напompани с пари и папки с документи, играещи фалшивата пиеса за възникваща нова политическа сила. Разликата между истинска десница и десница – менте, особено в пейоративния формат на "народния трибун" Янев се наблюдава с просто око и е напълно достатъчно просто да бъде демонстрирана.

Създаването на дясната коалиция СДС-ДСБ дава нова надежда на широки кръгове от дясноцентристки избиратели, които от десетилетие нямат ефективни инструменти за представителство нито в парламента, нито – още по-малко - в изпълнителната власт. Самото създаване на коалицията СДС - ДСБ формира силен привлекателен център за дясноцентристките избиратели. Това тревожи кукловодите на посткомунистическата олигархия – те трескаво създават фалшиви десници в България.

Непрекъснато възникват фантазмагорични коалиционни формули, за да се демонстрира, че десницата не е обединена, че ще се явява на избори разпокъсана в три - четири обединения. За тази цел вече бе лансирана "дясната" коалиция на Първанов "Напред". Проблемите, които нейния лидер Ковачки среща в последно време предизвикаха изгряването на новата "звезда" на "дясноцентристкото пространство" Яне Янев. Всичко

това се прави, за да се осуети дясноцентристкото обединение, за да не получи то тази подкрепа, която традиционните дясноцентристките избиратели в продължение на 10 години желаят да окажат на една наистина сериозна и перспективна формация на десния център в България.

Какъв прогнозирате, че ще е изходът от вътрешната битка в СДС? Какви са шансовете за провал на дясната коалиция вследствие на опитите на хора от СДС да торпилират лидера Мартин Димитров и споразумението с ДСБ? Какъв сигнал ще е издигането на тези хора за водачи на листи?

В СДС има достатъчно много апаратчици с нищожни политически или лидерски качества, които доведоха синята партия до тази незавидна ситуация, в която тя се намираше на прага на избора на Мартин Димитров – хаотична формация, инфилтрирана с чужди интереси и цели.

Лобито на ДПС, което се дирижира от бившия главен секретар Христо Бисеров, на практика играе основна деструктивна роля в СДС днес. Това лоби изгуби битката за председател на партията, както и битката за предотвратяването на коалиция между СДС и ДСБ.

Това, което не е изгубило още, е надеждата, че чрез непрекъснатото провокиране на скандали в структурите на СДС ще успее да откаже нарастващия брой дясноцентристки избиратели да подкрепят тази коалиция. Вътрешните скандали в СДС имат за цел да създадат впечатлението за продължаващ хаос и вътрешен конфликт в новосформираната коалиция, която няма шансове и перспектива. Това са финалните усилия на това доста силно лоби, в чиито редици са и бивш лидер на партията, бивш главен секретар и много други фигури на синята партия, познати от близкото минало, да предотврати възникването на една нова десница ориентирана около това засега доста крехко обединение между СДС и ДСБ.

Имат ли шанс тези последни усилия?

Тези шансове са малки и непрекъснато намаляват.

<http://www.mediapool.bg/show/?storyid=151015&srcpos=7>